

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM 100 SZÁM.

1946 MÁJUS 7. KEDD

Magyarország Erdély egy részének visszacsatolását kéri

A nagy külügyminiszter külön-külön kézhezvethető a budapesti kormány rendes diplomáciai úton elfutaltatott jegyzőit. A jegyzők ismerteti a békeszerződéssel kapcsolatos magyar szempontokat. Magyarország Erdély egy részének visszacsatolását kéri és azt javasolja, hogy a visszacsatolandó területen a románok számára pontosan egyezzenek a Romániának átadott Erdély területén lévő magyarok számával. Budapest a szövetségesekkel megkötött fegyverszüneti egyezmény szövegét támaszkodik, amely csak annyit állít meg, hogy Erdély nagyobb részét Romániának kell adni. A Csehszlovákiával való határra vonatkozóan Magyarország visszautasítja a 800 ezer csehszlovákiai magyarnak Magyarországra való áttelepítését. A javaslatot, minthogy a földosztást Magyarországon már végrehajtották a tekintetben a magyar ipar elszegényedésére.

Gyöngyösi:

Egyetlenegy politikai tényező sincs a világon, amely ne ismerné el, hogy Délkelet-Európa békéjénél a Szovjetunióé lesz a döntő szó. A külügyminiszter beszéde a békeelőkészítésről és a határokon túl élő magyarságról

A vasárnapi szobai népgyűlésen beszédet mondott Gyöngyösi János külügyminiszter:

— Az úgyszólván békeelőkészítés igen nehéz feladat elé állította a magyar kormányt — mondotta. — Ha a magyar kormány nem akar elszakadni a magyar közvéleménytől, tekintettel kell vennie a magyar nép jogos érdekeire, népünk természetes igazság- és jogérzetére. A magyar békeelőkészítés legfontosabb momentumának azt a látogatást tekintem, amelynek során a magyar miniszterelnök vezetésével Moszkvában jártunk. (Hosszú tartó lelkes éljenzés és taps.)

— A moszkvai látogatás nem új politikai akció kiindulópontja, hanem ellenkezően, kiemelkedő eredménye és jelentős állomása annak a következetesen vitt külpolitikának, amelyet a demokratikus magyar kormány megalakulása óta hirdetett, hogy ennek az országnak sorsát csak akkor látja biztosítva, ha hatalmas nagy szövetségével, a nagy Szovjetunióval jó barátságban él és annak érdekében sikerül bizalmát megnyerni. (Élénk helyeslés.) A magyar küldöttség olyan megbecsülésben részesült, amely csak baráti államból illet meg, ha figyelembe vesszük, hogy egy nagy állam részéről kis nemzet felé nyilvánult meg.

— A moszkvai tartózkodás alatt a magyar küldöttség tagjainak alkalma nyílt a Szovjetunió vezető férfiai előtt azokat az égető politikai kérdéseket is felvetni, amelyek a magyar közvéleményt és a magyar kormányzatot a külpolitika terén foglalkoztatják és amelyek Európát újírándóságára, a magyar békére vonatkoznak.

Egyetlenegy politikai tényező sincs a világon, amely ne ismerné el azt, hogy Délkelet-Európa békéjénél és a térség elosztásánál a Szovjetunióé lesz a döntő szó.

Mindeki előtt világos, hogy milyen felbecsülhetetlen értéke van a moszkvai látogatásnak, ahol

Sztálin generalisszimusz és a Szovjetunió vezetői előtt módunkban volt a magyar kormány külpolitikai álláspontját ismertetni.

A békeelőkészítés terén már annyira előrehaladtunk, hogy álláspontunkat nemcsak a Szovjetunió, hanem a szövetséges államok kormányai is ismerik.

Álláspontunk kialakításánál abból a döntő alapkérdésből indultunk ki: mi lesz a sorsa annak a majdnem 3 millió magyarnak, amely jelenleg az országhatáron kívül él. Abból a szempontból, hogy milyen a magyarság sorsa a határokon kívül és milyen lesz ez a sors, igen komoly ellentétünk támadt Csehszlovákiával.

— A magyar demokrácia kormányának, de az egész magyar népnek nem volt fájdalmasabb csalódása a felszabadulás és a demokratikus átalakulás óta, mint az, hogy látnia kellett a demokratikus csehszlovák köztársaság részéről azt az enyhén mondva embertelen és a demokrácia elveivel szöges ellentétben álló bánásmódot, üldözést és kiutasítást, amelynek a szlovákiai magyarság ki van téve.

— A decemberben megindult prágai tárgyalások eredményeként létrejött a szlovák-magyar lakosságcsere vonatkozó egyezmény. Mi a lakosságcsere gondolatát nem tartottuk és nem tartjuk helyesnek.

A magyarországi szlovákok, ahogyan az eddigi eredmények mutatják, csak kis számban hajlandók elhagyni ezt a földet.

Massaryk, a csehszlovák köztársaság külügyminisztere Londonban egyik nyilatkozatában 2-300 ezer magyarországi szlovákról beszélt, akik visszavándorolnak Szlovákiába. Annnyit már most kijelenthetek, hogy azzal a várakozással szemben, amely az utóbbi időben már csak százezer szlovákról beszélt olyan értelemben, hogy az akarnak menni Szlovákiába, a tényleges eredmény lényegesen visszamarad az előzőleg számoltól.

— A lakosságcsere lebonyolítása után még mindig mintegy 600 ezer magyar marad Szlovákiában, akiknek sorsa teljesen bizonytalan. Csehszlovákia ezeknek a magyaroknak egy részét, akik magukat a kényszerítő gazdasági körülmények és a politikai üldözés miatt szlováknak vallják, mind csehszlovák állampolgároknak tekinti, a fennmaradó magyarságot azonban még így is át akarja telepíteni Magyarországra területére.

Ezt az álláspontot a demokratikus magyar kormány, de egyetlenegy magyar kormány sem fogadhatja el még csak tárgyalási alapul sem.

— Ezek után rátérek arra a problémára, amely arányában még nagyobb és ez az erdélyi magyarság kérdése.

— Erdélyben több mint másfél millió magyar él. Ennek a magyarságnak a helyzete kezdettől fogva sok aggodalomra adott okot. Groza miniszterelnök jószándékú törekvései legtöbbször kudarcot vallottak a helyi hatóságok és reakciós körök magyarellenes aknamunkájában, sokszor talán még a román kormányon belül is. Ilyen helyzetben kötelességünk van a magyar demokráciával szemben és kötelességünk van az erdélyi magyarság irányában. Eppen azért, mert Erdély nemzeti sorsának megőrzése azt a különös képet mutatja, hogy a magyarság egységes és nagy tömege Erdély keleti határára van, tehát távol a magyar határtól, egy komoly néprajzi határkiigazítással óhatatlanul a románok jelentős tömegei is kerülnek Magyarországhoz. Azt a megoldást kellett találnunk, hogy területi újírándozással a nemzeti sors kérdést a két országban egyensúlyba hozzuk, vagyis Magyarországhoz olyan terület csatolassék át, amelyen annyi román él, mint amennyi magyar marad a Romániának maradt területen.

A kormány, amelyben az összes demokratikus pártok képviselve vannak, egyhangúan fogadta el.

Meghívják-e Párizsba a magyar küldöttséget?

Noha megerősítik, hogy a magyar kormány Észak-Amerika, Nagybritannia és a Szovjetunió budapesti diplomáciai képviselőjének már jegyzéket adott át és ebben kifejtette Magyarország álláspontját a béke kérdésében, mégis kizártnak látszik, hogy a külügyminiszterek négyes értekezlete a magyar kérdéssel egy héten belül foglalkozzék. Egyelőre nem tudják, vajjon a négyes értekezlet meghívja-e meg-

hívást céljából a magyar küldöttséget Párizsba, de ezt lehetőségesnek gondolják, jóllehet, hogy megtagadták az osztrák kormánynak azt a kérését, hogy álláspontját kifejltesse az értekezlet előtt. Azt hiszik, hogy ha ez a bizottság tényleg megalakul, akkor ennek vezetője Nagy Ferenc miniszterelnök, vagy Gyöngyösi János külügyminiszter lesz.

Május 10. körül érkezik Károlyi Mihály

Károlyi Mihály, a második magyar köztársaság elnöke, az első magyar földreform megvalósítója, 27 évi száműzetés után újra magyar földre érkezik. Károlyi Mihály és felesége május 7-én indul Londomból repülőgépen és még aznap Bécsbe érkeznek. Amennyiben a repülőgép nem teszi meg az utat menetrendszerűen, egy-két

nap késésről lehet szó. Budapestről Büllöny György nemzetgyűlési képviselő vezetésével fogadóbizottság megy Bécsbe Károlyi Mihály elé. Károlyi Mihály és felesége Bécsben a Magyar Házban fog egy vagy két pihenőnapot tölteni. — Budapestre május 10-e körül indulnak.

Nagy Ferenc a békéről és a koalícióról

Nagy Ferenc miniszterelnök a székesszévházi népgyűlésen többek között a következőket mondotta: — A koalíciós kormányzást hosszú ideig fenn kell tartani. Megmondom azoknak, akik azt hiszik, hogy a békeelőzés pillanatában már szét fogjuk bontani a pártok közötti együttműködést, hogy erre ne

számítsanak. Semmi körülmények között sem szabad a békeelőzéstől azt várni, hogy abban a pillanatban pedig megfoghatjuk egymás torkát, mert ha ezzel a gondolatot várjuk a békeelőzést, akkor a béke nekünk nem áldás, hanem átok lesz, amelybe belepusztítunk.

Kötélhalálra ítélték Haint és Koltait

A Népbíróóság ma délelőtt a gyűjtőfogházban hirdetett ítéletet Hain Péter és Koltai László a gyűjtőfogházban történt kötélfaltali halálra ítélték.

Hain Péter és társai bűnügyében ítélték.

Felgöngyölítették a soproni szervezkedést

A vidéki főkapitányság politikai rendészeti osztálya felgöngyölítette a soproni illegális szervezkedést, amelynek célja Sopron Ausztriához való csatolása volt. A rendőrség a szervezet vezetőjét, Wesseli és

Gruber tanácsosokat, Wenhoffer Rezső autótulajdonost, Auer Vilmos nyomdatulajdonost, Friedrich József moztulajdonost, valamint több más tagot őrizetbe vett.

Befejeződtek a városnál és vármegyénéli létszámcsökkentés előkészületei

Befejeződtek a debreceni és vármegyei Nemzeti Bizottságok ülésai a létszámcsökkentés tárgyalását illetően. A városnál több mint 1400 személy ügyét tárgyalták le, ebbe nem számítottak bele a városi üzemek, mert az üzemek véleményezését az Üzemi Bizottságok végezték. A NB-ok ülésai úgy a városnál, mint a vármegyénél a

városnál a legnagyobb mértékű jegyben zajlottak le, a véleményezés legtöbbször gyors és egyhangú volt. A kisebbségi vélemény igen kevés volt. Dr. Kondor Imre miniszteri biztos már átvette a NB-k által véleményezett kérdőíveket és azokat felvitte a belügyminiszteriumba, ahol a végleges döntés kiadását várják.

us 3, vasárnap.
IVAS
TOSOKHOZ!
a júliójukban lévő
közvetlen alapjal
egy kötelezettségük
a vagyis köztun
vagy annak ter
tek.
olt fél 10 órától
szünetel a Si
Kérem a meg
egyfelmet és irat
utca 11, szám alá
H: 50 000 P
205 és 210.
STVAN.
DU FERENC,
szan, Piac-utca 28
Telefonszám: 254.
szan, Bajcsy-Zs.-u
Telefon: 205
abadság" nyomd
Környögrögén.
adagárak:
JANOS.
sárgarépa,
a feltér és prima
vak
Széchenyi u. 90
CK
Piac-u. 53.
Cserélek
át, rókamét
és más szönyt-
ruhát, bundá-
táruhelyet.
marly-utca 12.
EGYÉS
lapok Abolt-lame-
atók a Debreceni
ban, Fűrdő-u. 8.
F. 178
smész kapható a
Műkögyárban,
ca. 2. 215
keleti palánták kap-
városi kertészetben,
15. Május 6-tól
ca. 10. szám alatt
zhetők.
kötőtárukat, zse-
ocion vásárolhat
a Favoritban, Csa-
s, bány-, roka-
kikészít Katona
székesmester, Si-
ca 2. Sz. 47.
nszeker, arany,
pogarony, rézpenz
Pollánál, Hat-
Sz. 36
z gyermekruhá
gyűjtő Szent Anna
zam. Békebeli mi-
eredeti modellek!
árak! 218
és mész, budai-
leum, benzín kap-
zenet veszek, Hat-
21. 240
0-40 év körül
ártályra felveszek
Apati-utca 25.
ajtó. 242
ri szivattyús ku-
resek megvételre
rebe. Branyiszkó-
243
ártályozt élelmért
Bajcsy-Zsillinszky-
224
ellen bíró az er-
onost". Kapható
szertár, Han-
ró (Piac 40.). 247
gusnó mind-
bál bíró anali-
Széchenyi 19.
248
us és modern
k. becsüf. és zom-
k. ú. és használt
Gálócy, 201
könyvtársaké.
na-utca 1. szám.
249

Erélyes rendszabályokat léptet életbe az új főkapitány

Molnár Győző elvtárs rendőralvezredes Hajdú vármegye és Debrecen új főkapitánya bemutatkozott a város Közigazgatási Bizottságának ülésén.

A főispán üdvözlő szavaira válaszul megköszöntö az előlegezett bizalmat és ígéretet tett, hogy a jövőbeni munkájával ezt ki fogja érdemelni. A közbiztonság megőrzésének elsődleges feladatát, ehhez azonban szükség van a közvilágítás megvalósítására. Az új rendőrfőkapitány eddigi tevékenységének eredménye: a rendőrgénelgység 200 tagját felöltöztették és fegyverrel felszerelték, további 20 fegyverrel, továbbá 10 lovas és 40 kerékpáros portyázás állandóan a fanyarvilágot, motoros alakulat felállítását folyamatban van, amelyek szintén éjjeli portyázást fognak végezni. A rendőrgénelgység 100 tagját és 30 nyomozót a tan-

osztályra vezényelte a rendőralvezredes elvtárs és az ottani tanfolyam elvégzése után a meg nem felelőket azonnal elbocsátják. Minden eszdelkezőseit — mondotta az új főkapitány. — Aki a központi kormány rendeleteit nem hajlandó tudomásul venni, az elsősorban ötéle és azon túl a belügyminiszterrel találja magát szemben. Fegyverhasználatot rendelt el az éjjeli tolvajok és betörők ellen.

A bűnügyi osztályon nagy rezteancia tapasztalható és ezért 3 hetes határidőt rendelt el, amennyiben ezalatt az idő alatt nem likvidálják a régi ügyeket, a legszigorúbban eljár a bűnügyi osztállyal szemben. — Aki közszolgálatot vállal — fejezte be beszédét a főkapitány elvtárs —, fokozottabb munkát kell végeznie, mint bárki másnak.

Debrecen is bekapcsolódik az egészségügyi újjáépítési versenybe

Hollósy Andor dr. városi tisztifőorvos, a Közigazgatási Bizottság ülésén bejelentette, hogy Debrecenben is megindítja az újjáépítési versenyt, amelynek programjában a tetelvitel, a járványok elleni küzdelem, a csecsemőhalandóság minimumra való leszállítása, végül a tüdő- és nemibetegségek elleni fokozott harc szerepel. Ha a Röntgen-készüléket felállítják, Debrecen egész ifjuságát a legszigorúbb szűrővizsgálat alá veszik.

Megkezdtek a hathónapos csecsemők diftéria-elleni oltását. Ez utóbbit elsőnek Debrecenben kezdeményezték, mert az eddigi rendeletek szerint csak két éves korban oltották be a gyermekeket diftéria ellen. A hatóság teljes értékű támogatását kérte a tisztifőorvos a hathónapos újjáépítési egészségügyi verseny lefolytatására, mert csak ebben az esetben remélhető komoly eredmény.

Tanúk serege vall a Vásáryak bűneiről

A megyei Földbirtokrendező Tanács tegnap tartott tárgyalást Vásáry Miklós birtokelkobzási perében. A tárgyalás célja a bizonyító eljárás lefolytatása volt, tanúknak egész sorát hallgatták ki a Vásáry-testvérek népelele tetteire vonatkozólag.

Novák József azt vallja, hogy anyja és bátyja 1931-ben Vásáryoknál szolgált. Amikor elköltöztek, nem adták ki tehénüknek sem a járulékelet. Három hét múlva mégis megkapták a tehenet, de a rossz táplálás miatt hazafelé az úton megdögött. Novák András 1930-ban állt Vásáry Miklós szolgálatában. 5 hónap után beteg lett, a mentők a klinikára vitték. Ezalatt feleségét és gyerekeit kizavarták a lakásukból, nem engedték elhozni a terményüket és bútorukat sem. Új Bálint repásást vállalt, de társai nem mentek ki dolgozni, mikor meghallották, hogy a Vásáryakhoz szegődötték őket. Ezt bement jelenteni a számtartónak, ott behívták az irodába. Két csendőrt volt benn, egyikük kétszer arcot csapta, ezzel a kiáltással: „Menj innen te piszkos csavargó.”

Ökrös Dániel volt vértesi korcs-

máros azt vallja, hogy az ő háza előtt jártak ki a csendőrök a Vásáryék ott bérelt gazdaságába a munkásokat verni. A munkások számtalan esetben panaszkodtak neki a verések miatt, de maguk a csendőrök is többször eldöcsökedtek vele. Jutalmul a csendőrök a béreltől ingyen földet kaptak, egy és másfél holdakat. Novák János aratógazda egy 14 páróból, 28 szeméből álló bandával végzett aratást, hordási és esőlepi munkákat a Vásáryaknál 1936-ban. Részüik terhére felvettek előlege együttesen 12 mázsa búzát. Elszámoláskor Vásáry Miklós a felvett előlegnél 3 vagy 4 mázával többet számolt, ezért nem tudtak megegyezni. A munkások üres zsákkal mentek haza, az úgy az I. fokú közigazgatási hatóság elé került. Ott háromszor tüztek ki tárgyalást, a munkások mind a háromszor megjelentek. Vásáry egyszer sem, úgy hogy nem lehetett érdemileg letárgyalni a dolgot. Így a munkások ezen a nyáron az összes munkákat ingyen végezték, fejenként 12—14 mázsa búzajuk maradt „az úrnál”, aki összesen kb. 340 mázsa búzával károsította meg őket. Erről az ügyről az akkori bandának több tagja tett egybehangzó vallomást.

A birtokelkobzási ügyben az Országos Tanács fog végérvényesen dönteni. De a Vásáry-testvérek népelele bűnei nemcsak a Földbirtokrendező Tanács elé tartoznak, hanem a Népbírószág elé is. Remélhetőleg rövid időn belül az ottani (1946. május 7.) közéletünk tudósítását.

Cirokeprű
viszentaladók részére
állandóan kapható
Róth Simonffy-u. 5.
Tejpiac

„Vasárnapi levél”

vagy

Rövid tanfolyam fasiszták részére

Az egységéről ír „vasárnapi levél” B. E. a „Debrecen”-be. B. E. — miután keneteljes hangon szögezi le az egység szükségét és elengedhetetlen voltát — gyorsan fordít egyet képmutató hangján és tele ezájjal szórja rágalmaít a demokratikus egységmozgalomra, a magyar ifjusági és női egységre s a magyar demokrácia létét biztosító tömegmozgalomra, a munkásegységre és a munkás-paraszt szövetségre.

Elsőnek ismét a demokratikus magyar ifjuság tömegszervezetét, a MADISZ-t szemeli ki vádaskodásainak célpontjává. Az ifjuságnál „az egység kísérlete elve megbukott” — írja. S mindjárt meg is indokolja: „A jóhiszemű ifjak csakhamar rájöttek arra, hogy itt lufajdonképpen egy kisebbségi párt irányítása alá akarják vonni az egész ifjuságot.”

Laptársunk cikkirója nyilván

lehínyt szemekkel

„szemlélté” az elmúlt esztendőben a magyar demokrácia alakulását. Csak így kerülhette el figyelmet, hogy a MADISZ-ba tömörültek — pártkülönbség nélkül! — a magyar ifjak hatalmas tömegei, a demokratikus ifjuság legjává. Elkerülte figyelmet, hogy a MADISZ a magyar demokrácia fejlődés érdekében felretett minden pártszempon-tot, hogy minden erejével a magyarság egyetemes érdekeit szolgálhassa. Elkerülte figyelmet azok a döntő külpolitikai sikerek, melyeket éppen a MADISZ vívott ki a demokratikus Magyarország számára, elkerülte figyelmet, hogy a MADISZ-t tagjai közé fogadta a Demokratikus Ifjusági Világszövetség s így nemcsak a magyar politikai élet, hanem a világpolitika tényezőjévé vált. De elkerülte figyelmet az a figyelomreméltó körülmény, hogy a demokratikus pártok ifjusági szervezetei is felismerték a MADISZ döntő jelentőségét s ma már nemcsak a Szakszervezetek, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Parasztpárt ifjusága működik teljes egyetértésben a MADISZ-szal, hanem elfogadják annak demokratikus célkitűzéseit a Független Kisgazda Párt ifjuságának — szórványos — demokratikus elemei is.

Tagadhatatlan, hogy voltak ifjak, akik szembefordultak a MADISZ-szal és külön utakat kerestek. A külön utakat fasiszta merényletek, áramfejlesztők rombolása, gyilkosságok, terrorcselekmények jelentették számukra. Ezeket a célkitűzéseket valóban nem találhatták meg a MADISZ-ban B. E. úr „jóhiszemű” ifjai s nyilván ezért írja szemrehányóan, hogy a MADISZ „nem tömöríti magába az egész magyar ifjuságot”. Valóban: a MADISZ sohasem törekedett arra, hogy tagjai közé sorozza a demokráciának és a magyar népnek ezeket a megrögzött és elvetemült ellenségeit. Lehet, hogy B. E. úr számára rokonszenvesebbek páter Kiss Szaléz romboló, gyilkoló és fosztogató alakulatai, mint a magyar ifjuság demokratikus szervezetei, melyek géppiszolyos merényletek helyett inkább a szentcsatában vettek részt, de hogy ezt — ha csak a sorok között is — nyilvánosság előtt leszögezi — ony-

hén szöveve —, legalább is tapintatlanság.

A MADISZ után a Magyar Nők Demokratikus Szövetségét veszi sorra. Sietve szögezi le, hogy „a magyar asszonyok túlnyomó többsége bizalmatlan a Szövetséggel szemben, mert azt látja, hogy a nőirtonfelüli Szövetség mindig kitűzi a vörös zászlót, valahányszor állásfoglalásról van szó.”

Nem ismerjük

B. E. politikai tájékozatlanságának méreteit s ezért mindenestre közzélnünk kell vele, hogy a MNDSZ-én Tildy Zoltánné áll, aki semmiképpen sem nevezhető munkáspártok exponensének. Ha pedig helyi viszonylatban nézzük a Szövetséget: a pártionkivüli Juhász Nagy Sándornét és a parasztpárti Juhász Gézánt látjuk a debreceni és hajdúmezei szervezetek élén. Mindez persze nem akadályozza B. E. urat abban, hogy az MNDSZ-ről, mint egy „kisebbségi párt” befolyása alatt álló szervezetről beszéljen. A nyilvánvalóan céltaloz rágalomra a MNDSZ legutóbbi országos kongresszusa adta meg már előre a csattanós választ. Ezen a kongresszuson nemcsak az bizonyosodott be, hogy a Szövetség számottevő tényezője a magyar politikai életnek s hogy abban párt- és osztálykülönbség nélkül foglalnak helyet a demokratikus magyar nők legszólósebb rétegei, hanem behizonyosodott az is, hogy a MNDSZ-t — a Demokratikus Nők Világszövetség tagját — fontosabb politikai kérdések elődöntésénél megelőzni nem lehet. De választ adtak B. E. rágalmaira a koalíciós pártok felelős államférfiainak a kongresszuson tett nyilatkozatai, amelyek mind azt bizonyítják, hogy a MNDSZ hathatós munkája nagy léptekkel vitte előre a magyar demokrácia szekerét.

A munkásegység kérdésében

még egy lépéssel tovább megy a „demokrata” cikkíró. Miután sebliben arra célozgat, hogy a munkásegység csak a pártvezetők nyilatkozataiban és nem a munkástömegekben él, s hogy az egyik párt tagjai nem jó szemmel nézik „az egyre inkább megmutatókozó egyoldálúságot”, leszögezi, hogy a munkásegység nem rá tartozik, — „ez a munkásság belső ügye”. Fel kell világosítanunk B. E. urat: a munkásegység nem a munkásság belső ügye. Belső ügye és életfontosságú kérdése a munkásegység az egész magyar demokráciának, a magyar köztársaság fejlődésének, belső ügye mindenkinek, aki csak a legcsekélyebb közösséget vállalja fiatal demokráciákkal. Feltételezzük, hogy B. E. nem tartozik ezek közé, de a félreállítását, a demokrácia eszméinek nyílt megtagadását nem vélhetjük másra, minthogy B. E. és társai ismét izekre akarják szagatni a magyar társadalmat, a régi bevált módszerrel, a munkáscsúzlát és az egyetemes magyar társadalmi problémáinak erőszakos elkülönítésével.

Amit eddig a magyar demokrácia elért, a vasút újjáépítése, a földreform, épülő hidjaink, a köztársaság megteremtése, azt elsősorban a szilárd és megbonthatatlan

munkásegység tette lehetővé. S a munkásegység jelenti a legelősebb fegyvert a gyöngyösi, soproni, váci, olaszlisztkai és — mit tagadjuk — a debreceni fasiszta szervezőkedésekkel szemben. B. E.-nek és az összes B. E.-knek egyszersmindenkorra tudomásul kell venniük, hogy a munkásegység nem a munkáscsúzlát elszigetelt ügy. A munkásegység ökle fog lesújtani a fasiszta terrorlegényekre és azok közéleti és hírlapi támogatóira.

A lólab

a cikk befejező részében bujlik elő, A hírhedt „parasztegyeség”-et állítja szembe a magyar demokrácia sorsdöntő megmozdításával, a munkáscsúzlát az akcióból, mondván, hogy „ebben a szövetségben a munkásegység kapna vezetőszerepet, figyelmen kívül hagyva, hogy Magyarország agrárszörország”. Újra parasztegyeséget javasol — mondjuk ki nyíltan: a munkásegység ellen!

A néhányholdas gazdákat, kik igacér ellenében még mindig robothatnak a kényeszerűnek a uszgygazdákknál, a még ma is kimondhatatlanul nehéz sorban élő földmunkásokat, a magyar föld proletariátusát a zsírosgazdák vezetése alá irányítja B. E. úr s óva int őket attól, hogy testvéreikkel, harcostársaikkal, az ipari proletariátussal fogjanak össze. Nehezen érthető, homályos mondatokkal ködösít s csak itt-ott bujlik elő a körmondatok szövénnyéből egyegy félreérthetetlen jelszó: szembeállítani egymással munkást és parasztot.

Nem ismerjük B. E. urat, de nem feltételezhetünk róla olyan tudatlanságot és tájékozatlanságot, mely melegségül szolgálhatna országmérgező mondatainak. — Még nincsen egy hete, hogy a munka és szabadság énnépén, május 1-én tenyűgöző erővel mozdultak meg Magyarország dolgozó népének milliói tömeget s egyöntetűen tettek hitet a munkás-paraszt szövetség mellett.

A magyar nép milliói felismerék már azt, amit a B. E. urak nem akarnak felismerni: a bűnös múlt felszámolása, a demokratikus magyar köztársaság felépítése, a boldog Magyarországnak útja a munkás-paraszt szövetségben kereszthül vezet.

A demokratikus magyar tömegek

szeméremetlen arcucsapása az, hogy néhány nappal ez után az impozáns tömegmegnyilvánulás után akad sajtóhang, mely nem a népi tömegek erejéből és becsületes demokratikus meggyőződéséből, hanem a Folyk, Bilkey-Pappok és páter Kiss Szalézok szörzavaros nemzetrontó „ideológijából” táplálkozik.

Jól tudjuk, hogy ezek a kútmérgező usztások nem tudják feltartani a magyar demokrácia végső győzelmét. A magyar dolgozók nem fogják meg egyszer eltérni, hogy nagybírtokosok, nagyfőkésék, semmíttevő dzsentrik, vagy azok sajtóbérencei irányítsák akarataikat. A leplezett fasiszta összeszküvések után figyelemreméltó azonban ez a hang, amely híven követi tovább az ország sirásainak útmutatásait.

Hajdú Ferenc.

SZ stabil

Fejlemények

Vasárnap délelőtt Fém munkások Szabad vezető gyűlést tartott vezetői székben. A problémák mellett hamterbe kerültek a gazdasági kapcsolatokban S megyei titkár elvtárs

— A dolgozók jogjakkodnak — mondotta — katasztrófális mérték miatt. De számba kell venni a munkáspártoknak politikai és gazdasági eredmények elérését harcot reakciós erőkkel. Hogy bilizációját mindaddig tett megteremtési, annak kezé okai vannak: 1. ezabotálása. A hivatal 50%-át hiába fizetik. natsiznek annyit fizetés 9 munkás munkabére. 2. lőke kapaszkodók az hajlandó placra dobnak egymás között cserébe szükségleti cikkeket. 3. kinn van Ausztriában aranyunk és több millió árunk, mely a pénz fedés adná. A pénz stabilizáció temberre várhaljuk. A akadályok elhárításán jelenléteket fokozni tudjuk melésünket is és fokozva vezethetjük a költői g. Megszabjuk mind az az mind a mezőgazdasági szolgáltatás mértékét és

Hajdúhadházon

Multkor hírt adtunk róka újgazdák megalakulásáról és szövetkezéséről. A gazdasági Földbirtokrendező Tanács Szövetkezőknek a portját. Most vasárnap házon gyűltek össze a földlak, hogy földjük meg gazdasági érdekeik közös tésé céljából szövetkezzen mással.

Ifj. Veres Péter elvtárs közölte a népgyűlést a céljáról és jelentőségéről megválasztották a tisztika. Abrók Sándor lett, a Nemzspárt tagja, alelnök József elvtárs, jegyző Re (SzDP) elvtárs. Vezetőse

MADISZ

A Madisz ma délután órákor összehívott gyűlést a belvárosi szervezeti emeleti helyiségében, amden csoportunk vezetőség ra megjelenés kötelező.

Az általános adóelőleg

Tóth cukor
Fényes, kényelmes
Villamos megállónál — N

C S O K O N A I S Z I N H Á Z
Kedden 5 órákor
Viktória
Dolgozók akciók előadása?
Szórdán 6 órákor
Elhagyott utcák
Ketten egy jeggyel!

Aranybevéltás
ENGEL ékszerésznél
Benyás-áruházban

SZEPTEMBERRE stabilizálják a pénzt!

Fejlemények a „Horthy-kórház” ügyében

Vasárnap délután a Vas- és Fém munkások Szabad Szakszervezete gyűlést tartott a szakszervezeti székében. A szervezési problémák mellett hamarosan előtérbe kerültek a gazdaságiak is. Ezekkel kapcsolatban Szabó István megyei titkár elvált szótalt fel.

— A dolgozók joggal nyugtalankodnak — mondotta —, pénzünk katasztrofális mértékű romlása miatt. De számba kell venni, hogy a munkáspártoknak minden politikai és gazdasági eredményért külön elkészített harcot kell vívni a reakciós erőkkel. Hogy a pénz stabilizációját mindaddig nem lehet megteremteni, annak a következő okai vannak: 1. A bérfőfizetés szabotálása. A hivatalnok kar 50%-át hiába fizetjük. Egy katonatisztnak annyi fizetése van, mint 9 munkás munkabéré. 2. A magán- és közpénz közötti különbség, nem hajlandó piacra dobní, a tőkésök egymás között csereberélik a közszükségleti cikkeket. 3. Még mindig kinn van Ausztriában 35.000 kg. aranyunk és több milliárd értékű érmék, mely a pénz fedezetét megadná. A pénz stabilizációját szeptemberre várhatjuk. Az említett akadályok elhárításán túl addigra jelentősen fokozni tudjuk ipari termelésünket is és fokozatosan bevezethetjük a költött gazdaságot. Megszabjuk mind az iparban, mind a mezőgazdaságban a szolgáltatás mértékét és az így

állami kezelésbe jutott élelmiszert és ipari cikkeket a dolgozók elhatárolására fordítjuk hatósági áron. Két ár fog futni az országban: a hatósági és a szabadpiaci és aki beszállítási kötelezettségét pontosan teljesítette, azt semmi sem fogja akadályozni az áru- vagy terményfelesleg szabad eladásában. Ez különösen a parasztság számára fontos, melyet intézményesen még képtelen az állam ellátni a szükséges ipari cikkeivel és amely így mégis hozzá tud jutni a legszükségesebbekhez.

Bejelentette Szabó elvtárs, hogy Pesten tárgyalásokat folytatott a volt Horthy-kórház ügyében. A kultuszministry hajlandó a kórháznak a népjóléti minisztérium hatáskörébe való átengedését. Molnár Erik elvtárs népjóléti miniszter azt az indítványt tette, hogy OTI-kórház helyett állami kórházzá tegyék a Horthy-kórházat. Ugyanis az OTI-központ képtelen olyan áldozatokat hozni, melyek biztosítják a kórház kelő felszerelését és fenntartását. Így viszonylag nyugatról hazakerült, illetve külföldi segélyek útján kapott felszerelést kaphatna a kórház és azt ki lehetne költi, hogy az OTI és OTBA tagok, valamint a szegénybetegek elsősorban és mindenáron helyet kapjanak benne. Szabó elvtárs ezt az indítványt tudomásul vette és a debreceni munkásság elé fogja terjeszteni.

212 százalékos MÁV emelés

A MÁV május 6-tól kezdődően az alaptarifát szorzószámát 32 ezerrel 100 ezerre emelte fel, ami körülbelül 212 százalékos emelést jelent.

Gyűlést tartottak a kitelepülők

Vasárnap délután több száz ember gyűlt össze a Szakszervezet székében: a Debrecenből kitelepülésre jelentkezők tartottak gyűlést. A kitelepülők Dunántúlra és Budapesten járt megbízottai beszámoltak tapasztalataikról. Elmondták, hogy azok, akik eddig erről a vidékről Dunántúlra mentek, nagyon rossz híreket kaptak a hajdúmegyei telepésekről. Voltak, akik leszúrták és megégették az anyakócsát, elfekélték a búzavetelmeget. Többek között ennek köszönhető, hogy Debrecenből ilyen lassan ment a kitelepítés. Ezen a héten Debrecenbe érkeztek az Országos Népgondozó Hivatal egy kiküldöttje, aki egyenként felülvizsgálja, hogy a jelentkezők érdemese-e a telepítésre, dolgozni akarnak, vagy pedig csak el költöztetni a kapott javakat. Ha minden jól megy, 13-án elindulhat egy 24 cselákból álló csoport a kitelepített németek harmadik transzportjának a felállítására.

EGY ADÓPENGŐ
május 7-én 1370 pengő.

Ecetigénylés

A közellátásügyi ügyosztály értesíti az ecetkészítéssel foglalkozni kívánó kereskedőket, hogy a megfelelő ecetmennyiséget közellátásügyi ügyosztály, Gambrius újáróban igényeljük.

Érthetetlen felmentés

Felmentette a Népbíróság Fekete Dániel né 43 éves rendőrbesugónót, aki annak idején zsidókat adott fel a rendőrségnek. Azzal indokolta a Népbíróság döntését, hogy a vádat nem látta megnyugtatóan bizonyítottának. A népbíró fellebbezett az ítélet ellen.

Nem hallgathatjuk el, hogy a legkisebb mértékben sem értünk egyet ebben az esetben a Népbíróság döntésével. Szerintünk éppen eléggé kimerítette a besugás bűnét az, aki „egyszerű” rámutatással hívta fel a rendőrség figyelmét akkoriban életveszélyben bujkáló szerencsétlenekre. Még ékeesebben bizonyít Feketének bűnössége mellett, hogy a sértetett megkísérelte megvesztegetni, hogy álljon el a vádtól.

WEISZ

fest, tisztít

Arany János-utca 29.

Kalapja piszkos, formátlan? Szakszerűen tisztítja, formázza ifj. DALMI kalaposmester Vár-utca 2. (Csapó-utca sarok).

Divatcipőt Vágó Zoltán cipőtüzletéből! Piac-utca 33. Széchenyi-utca sarok

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS: Mészkelt keleti szél, többet záporosó, szivatar, a hőmérséklet átmenetileg ismét emelkedik.

A Vasutasok és Hajósok Szakszervezetének Pályafenntartási Kulturopportja szombaton este nagy sikerű műsoros előadást tartott. Beszédet mondott Mészáros István és Nagy László elvtársak.

A belügyminiszter fegyelmi vizsgálatot rendelt el dr. Vass Károly városi főjegyző ellen és ezzel egyidejűleg állását felfüggesztette. Május 28-án 11 órára a vármegyei közigyűlés és május 29-én tartja Hajdú vármegye törvényhatósági május havi közgyűlését.

Április 30-án Debrecenben a bejelentett lakók száma 129.022, az egyhavi szaporulat 598 személy.

Vasárnap a háztartási alkalmazottak gyűlést tartottak, melynek főtárgya a munkaközvetítés megszüntetése volt ezen a területen. Háztartási alkalmazottakat ezennél csak szakszervezeti munkaközvetítés útján lehet elhelyezni, munkaadók és vállalkozók egyaránt kötelesek ezt a körvetítést igénybevenni.

Dr. Imecskai Jenő, a debreceni államügyészség vezetője a Közigazgatási Bizottság tegnapi ülésén ismertette április havi jelentését. Ezek szerint a fogház márciusi létszáma 200 férfi és 22 nő volt. Áprilisban bentlaltak 119 férfit és 37 nőt, ugyanabban a hónapban elbocsátottak 149 férfit és 33 nőt. A május elseji létszám 171 férfi és 25 nő, tehát csökkenés tapasztalható a múlt hónapnal szemben.

Dr. Drótos Pál lapunkból már ismert többszörös rablási ügyében a vizsgálóbíró megindította a nyomozást. A széthámozó a vizsgálóbíró előtt is arcátlanul összevissza beszél.

A Jenői-ügyben a vizsgálóbíró ságon a tanúkihallgatások hétfőn megkezdődtek.

Horváth Sándor vonatrabló ügyében újabb fejlemény is érkezett az ügyészséghez. Lehetséges, hogy az ismerteken kívül más rablási esetek is terhelik Horváthot.

Eikésült a vádirat Bálint János 51 éves sárándi kereskedő ellen, aki 1944-ben fejlemtette a csendőrségnél Kun Zsigmondot és feleségét, Lovász Gyulánét, Deli Zsuzsánnát, mert azok „zsidó vagyont” rejtgettek. A valóban rejtgetteit értéktárgyakat akkor elkobozták és a rejtgetőket hajszál híján internálták.

Javították, tisztították kalapját Baráth Gábor kalaposmesterrel, Burgunda-utca 21.

Hétfőn tárgyalta a Népbíróság Ujvárossy Endre 56 éves tisztviselői műszaki tiszt ügyét, aki előbb az oltani Nemzeti Egység Pártjának, majd a Magyar Élet Pártjának elnöke volt, valamint mindkettőnek lelkes agitátora. Ujvárossy négy hónapig internálva volt. A Népbíróság most felmentette. Az Igazoló bizottságnak, mely nem sokára tárgyalni fogja ügyét, mindenestre figyelmébe ajánljuk, nehogy túlságosan meggyőződéses demokrataként kezelje.

A belügyminiszter a „Ludas Matyi” c. hetilap május 3-án megjelent II. évfolyam 17. számának terjesztését, az ország érdekeit sértő tartalma miatt megtiltotta.

A DEK vezetősége felhívja a DEK-ból rendezőségét, hogy ma este 6 órakor a Kisgazda Párt helyiségében jelenjenek meg.

Ismeretlen tettes a sportpályán, jegyváltás közben ellopta Parajdi Lászlóné Hatvan-utcai lakos pénztárcáját 340 millióval.

Felakasztotta magát súlyos betegsége miatt Penyő Mihály farscsikai lakos.

Mónus András 22 éves hajdúnánási lakos a Hanyadi-páncélos SS-alkulat önkéntes tagja volt. A Népbíróság a tárgyalást a tanúk távolléte miatt elnapolta.

Átküszös betörők 4 milliárd értékű ékszert loptak Jancsár Imre Piac-utcai lakásából.

Családi bajok miatt ismeretlen méreggel öngyilkosságot kísérelt meg Puskás Ilona Szoboszlói-úti lakos. Eszméletlen állapotban szállították a klinikára.

Hajnok Miklós 9 éves kisfiút ismeretlen autó elgázolta a Telek utcán. Lábtöréssel és belső sérülésekkel szállították a klinikára.

Az iparügyi minisztérium bányászati osztályához érkezett jelentés szerint a pécsi szénmedence az elmúlt héten 130 vagonos termelés után most 145 vagonra emelte a napi termelést.

Sorozatban besurrantó lopásokat követik el egy fiatalkorú betörőbanda. A rendőrség most elfogta őket.

Nyolcmilliárd értékű jóságot, számszámokat és ruhamentő loptak el ismeretlen tettesek Szász János ebési gazdálkodó tanyájáról.

Aranybeváltás Engel ékszerésznél, Benyás-áruházban.

Felhívás! Felkérjük mindazon részorult hiteftvéreinket, akiknek családjában 16 éven aluli gyermek van, igényeljenek átvele végett iródnkban (Bajcsy-Zsilinszky-utca 31. szám) folyó hó 10-20-ig megjelenni szíveskedjenek. Orsz. Zsidó Segítő Bizottság.

Ezüstpénzt, törmelékét és tárgyakat magas áron vásárolj Engel ékszerész, a Benyás-áruházban.

Halász ékszerüzlet újra megnyit Piac utca 22., a régi helyen. Szép és olcsó a Piri-cipő, Csapó-utca 41., a Rákóczi-utcaival szemben.

Az OTI-kórház

ügyében esüörtökön bizottság érkezik a fővárosból Debrecenbe. A fontos ügy remélhetőleg rövid időn belül megoldást nyer.

A városi tisztviselők

Szakszervezet szombati esti hangversenyre és bája iránt igen nagy az érdeklődés, amit indokoltá tesz legutóbb március 14-én megrendezett előadásuk művészi sikere. A Joles közreműködők, élükön Timár Ilavai és Besenyey Erzsébettel, Benosik Jolánával, Csányi-val, Forrával, dr. Pajorral stb., valamint a kitűnő férfi- és női kar együttesen biztosították a művészi értéket. Jazz- és cigányzene kíséri a félórás könnyű műsor után a reggeli tartó tanmulatságot.

Kalap! Kalap! Kalap! nagy választékban Kissnél, Alföldi-palota

HALÁSZ

ékszerüzlet újra megnyit.

Piac-utca 22. (A régi helyen)

Hajdúhadházon is megalakult az UFOSz

Multkor hírt adtunk róla, hogy a helyi újjazdák megalakították érdekvédelmi szövetségüket, az Újjazdák és Földhözjutattak Országos Szövetségének helyi csoportját. Most vasárnap Hajdúhadházon gyűltek össze a földhözjutottak, hogy földjük megvételése és gazdasági érdekeik közös elősegítése céljából szövetkezzenek egymással.

Ifj. Vörös Péter elvtársunk tájékoztatta a népgyűlést a Szövetség céljáról és jelentőségéről, majd megválasztották a tisztikart. Elnök: Abrók Sándor lett, a Nemzeti Paraszpart tagja, alelnök Vörös József elvtárs, jegyző Rezes Gábor (SüDP) elvtárs. Vezetőségi tagok:

Czifra Lajos, Mészáros József, Nagy Sándor, Vajda Gyula, T. Papp Bálint, Cibere István, Szabó Ilona és Vilmányi Márton.

A Szövetség egyelőre a politikai pártoktól kér alkalomszerűen helyiséget, hefenként rendszeresen összejönnek közös gondjaik megbeszélésére. Az új birtokok érdekeit képviselőkre díjtalan jogi tanácsadót állítanak fel.

Itt említjük meg, hogy tegnap reggel 50 földnélküli parasztesalád indult Hadháztól Sopron-megyébe, ahol a kitelepített svábok helyén kapnak házat és földet. Ezzel a hadházi nagy földhiány jelentősen csökkent.

MADISz

A MADISz ma délután fél 5 órakor összehoztatási ülést tart, a belvárosi szervezetről (Bika felmelet) helyiségében, amire minden csoportunk vezetősége számára megjelenés kötelező.

MNDSz

Varró és játékkészítő tanfolyam ismételtén megkezdődik a Magyar Nők Demokratikus Szövetségében (Piac-utca 59.) szerdán délután 3 órakor.

Az általános kereseti- és társulati adó alá eső **jövedelmek és a befizetett adóelőlegek bejelentésére** szolgáló nyomtatvány kapható: a „Szabadság” nyomdában, Baicsy Zsilinszky-u. 16.

Tóth cukrászda megnyit

május 1-én a Nagyerdő kapujában

Fényes, kényelmes kiállítás. — Simonyi-ut 38. Villamos megállónál — Naponta 5 órától tánczenei

Itás és szénél

Hajdú Ferenc

